

**“Uzbekistan Airways” AJ
Boshqaruvi raisining
2026-yil “27” avgustdagi
598-sonli buyrug‘iga ilova**

**“UZBEKISTAN AIRWAYS” AJning
INSON HUQUQLARI SOHASIDAGI SIYOSATI
PSK.QMS-01**

Ogohlantirish! Bu hujjatning nazoratdagi elektron nusxasi bo‘lib, “Normativ hujjatlar elektron kutubxonasi” tizimidan foydalanilgan vaqtda amalda hisoblanadi. Aviakompaniya hujjat chop etilgan yoki “Normativ hujjatlar elektron kutubxonasi” korporativ ma’lumotlar bazasidan istalgan tashuvchiga ko‘chirilgan paytdan e’tiboran uning dolzarbligini kafolatlamaydi. Hujjatning nazorat qilinmaydigan nusxasidan foydalanish va undan kelib chiqishi mumkin bo‘lgan oqibatlar uchun javobgarlik foydalanuvchi zimmasiga yuklatiladi.

0.1. Hujjat haqida ma'lumot.

Ushbu “Uzbekistan Airways” AJning Inson huquqlari sohasidagi siyosati Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi (bundan keyin - XIB) boshlig'i tomonidan ishlab chiqilgan.

Birinchi marta joriy etilmoqda.

Hujjatning qisqacha tavsifi

Ushbu Siyosat “Uzbekistan Airways” AJning inson huquqlariga rioya etish, teng imkoniyatlar, xavfsiz mehnat sharoitlari, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, shuningdek, xodimlar, yo'lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa manfaatdor tomonlarga hurmat bilan munosabatda bo'lish sohasidagi asosiy tamoyillari va yondashuvlarini belgilaydi. Hujjat Kompaniya faoliyatida, ta'minot zanjirida va ishbilarmonlik munosabatlarida inson huquqlari buzilishi xavfini aniqlash, baholash, oldini olish va kamaytirishning umumiy tartibini belgilaydi. Siyosat, shuningdek, Aviakompaniyaning murojaatlar va shikoyatlarni ko'rib chiqish, mas'uliyatni taqsimlash, xodimlarni o'qitish va inson huquqlariga rioya qilish masalalarida shaffoflikni oshirish bo'yicha yondashuvini belgilaydi.

Hujjatni 3 yilda 1 marta qayta ko'rib chiqish (yangilash) davriyligi.

Ushbu hujjatni qayta ko'rib chiqish “Uzbekistan Airways” AJning “Hujjatlashtirilgan ma'lumotlarni boshqarish bo'yicha qo'llanma”da belgilangan talablarga muvofiq amalga oshiriladi. Ushbu hujjatga o'zgartirishlar kiritish to'g'risidagi qaror “Uzbekistan Airways” AJ Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi rahbari tomonidan, AJning boshqa tarkibiy bo'linmalarining fikr-mulohazalari va takliflari, ichki yoki tashqi audit natijalari asosida qabul qilinadi.

Hujjatning joylashgan joyi

Ushbu hujjatning asl nusxasi Aviakompaniyaning Umumiy bo'limida (kanselyariyasida) DSK.QMS-01.HR raqami ostida saqlanadi. Ushbu hujjatning hisobga olingan nusxalari “Saqlovchilar ro'yxati”ga muvofiq hujjatlarni boshqarish va nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxslarda saqlanadi. Ushbu hujjat Aviakompaniyaning me'yoriy hujjatlar elektron kutubxonasida elektron shaklda mavjud.

Ushbu Siyosatni qo'llash jarayonida hujjatning mazmuniga oid biron-bir e'tirozingiz yoki uni takomillashtirish bo'yicha taklif va istaklaringiz bo'lsa, sizdan minnatdor bo'lamiz. Ular keyingi tuzatishlar va nashrlarni tayyorlashda e'tiborga olinadi.

Ushbu Siyosatga oid fikr-mulohazalaringizni “Uzbekistan Airways” AJning Xodimlar bilan ishlash boshqarmasiga yozma ravishda yuborishingizni so'raymiz:

- e-mail: Diana.Kirakosyan@uzairways.com

- tel.: 21-96

0.2. Mundarija

№	Sarlavha	bet
0.1	Hujjat haqida axborot	0-2
0.2	Mazmun	0-3
0.3	Amaldagi sahifalar ro'yxati	0-4
0.4	O'zgartirish va qo'shimchalarni ro'yxatga olish varaqasi	0-5
0.5	Saqlovchilar ro'yxati	0-6
1	UMUMIY QOIDALAR	1-1
1.1	Hujjatning maqsadi	1-1
1.2	Qo'llanish sohasi	1-1
1.3	Havolalar	1-1
1.3.1	Me'yoriy havolalar	1-1
1.3.2	Kesishma havolalar	1-2
1.4	Atamalar, ta'riflar va qabul qilingan qisqartmalar	1-2
1.4.1	Atama va ta'riflar	1-2
1.4.2	Qabul qilingan qisqartmalar	1-4
2	SIYOSATNING MAQSADI VA VAZIFALARI	2-1
3	INSON HUQUQLARI SOHASIDAGI ASOSIY TAMOYILLAR	3-1
4	INSON HUQUQLARIGA RIOYA ETILISHINI LOZIM DARAJADA TEKSHIRISH	4-1
4.1	Tegishli tekshiruvga umumiy yondashuv	4-1
4.2	Inson huquqlari buzilishi xavfini aniqlash	4-1
4.3	Xavf-xatarlarni baholash va ustuvorlik berish	4-2
4.4	Xavflarning oldini olish va kamaytirish choralari	4-3
4.5	Chora-tadbirlar samaradorligini monitoring va nazorat qilish	4-3
4.6	Javob berish va tiklash choralari	4-3
5	MUROJAATLAR VA SHIKOYATLAR MEXANIZMI	5-1
5.1	Murojaatlarni berish va ko'rib chiqish tartibi	5-1
6	MAS'ULIYATNI TAQSIMLASH	6-1
6.1	Javobgarlikni taqsimlashning umumiy prinsiplari	6-1
6.2	Siyosatni amalga oshirishni muvofiqlashtirish	6-2
7	O'QITISH VA XABARDOR QILISH	7-1
7.1	Xodimlarni o'qitish	7-1
7.2	Xodimlar va boshqa manfaatdor tomonlarni xabardor qilish	7-1
8	HISOBDORLIK VA SHAFFOFLIK	8-1
8.1	Hisobot	8-1
8.2	Shaffoflik	8-1
9	SIYOSATGA RIOYA QILISH UCHUN JAVOBGARLIK	9-1

0.3. Amaldagi sahifalar ro'yxati

0-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
0-1	0	2026-y.
0-2	0	2026-y.
0-3	0	2026-y.
0-4	0	2026-y.
0-5	0	2026-y.
0-6	0	2026-y.
0-7	0	2026-y.
1-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
1-1	0	2026-y.
1-2	0	2026-y.
1-3	0	2026-y.
1-4	0	2026-y.
1-5	0	2026-y.
2-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
2-1	0	2026-y.
3-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
3-1	0	2026-y.
3-2	0	2026-y.
4-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
4-1	0	2026-y.
4-2	0	2026-y.
4-3	0	2026-y.
4-4	0	2026-y.
5-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
5-1	0	2026-y.
6-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
6-1	0	2026-y.
6-2	0	2026-y.
7-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
7-1	0	2026-y.
8-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
8-1	0	2026-y.
9-bob		
Sahifa	Tuzatish	Sana
9-1	0	2026-y.

0.4. O‘zgartirish va qo‘shimchalarni ro‘yxatga olish varaqasi

O‘zgarishlar	Asos	Sahifa soni			O‘zgartirish sanasi	Kim tomonidan tahrirlangan Imzo
		o‘zgartiriladigan	yangi	olib qo‘yiladigan		

0.4. Saqlovchilar ro'yxati

№	Nusxa	Saqlovchi
1	1	Umumiy bo'lim
2	1	Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi
3	6	BRO'
4	1	AJ kasaba uyushmasi qo'mitasi
5	1	“Uzbekistan Helicopters” MChJ
6	1	“Oquv-mashq markazi” MChJ
7	1	“Uzbekistan Airways Technics” MChJ
8	1	“Toshkent-Humo xalqaro aeroporti” MChJ
9	1	“Ketrinq” MChJ
10	.pdf	AJ elektron kutubxonasi

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Hujjatning maqsadi.

1.1.1. Inson huquqlari sohasidagi siyosat (bundan buyon matnda Siyosat deb yuritiladi) “Uzbekistan Airways” aksiyadorlik jamiyati va uning sho‘ba tashkilotlarining (bundan buyon matnda birgalikda Aviakompaniya deb yuritiladi) inson huquqlarini hurmat qilish va ularga rioya etish, faoliyatning barcha sohalarida salbiy ta’sirning oldini olish va uning oqibatlarini bartaraf etish bo‘yicha tamoyillari, majburiyatlari va umumiy yondashuvini, shuningdek, inson huquqlari sohasidagi boshqaruv va nazorat mexanizmlarini belgilaydi.

1.1.2. Siyosat Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasida, Xalqaro mehnat tashkilotining asosiy konvensiyalarida, BMTning Tadbirkorlik faoliyati va inson huquqlari bo‘yicha qo‘llanmasida mustahkamlangan inson huquqlari sohasidagi xalqaro miqyosda tan olingan standartlar asosida, shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari hisobga olingan holda ishlab chiqilgan.

1.2. Qo‘llash doirasi.

1.2.1. Siyosat “Uzbekistan Airways” AJning butun tizimiga, shuningdek, Aviakompaniyaning barcha xodimlariga va boshqaruv organlari a’zolariga nisbatan tatbiq etiladi.

1.2.2. Ushbu Siyosat tamoyillari yo‘lovchilar, mijozlar va huquqlariga Aviakompaniya faoliyati ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan boshqa manfaatdor tomonlar bilan o‘zaro munosabatlarda hisobga olinadi.

1.2.3. Ishbilarmonlik munosabatlari qismida Aviakompaniya birinchi darajali tovarlar, ishlar va xizmatlarni yetkazib beruvchilardan, shuningdek, subpudratchilar, agentlar va Aviakompaniya nomidan harakat qiluvchi boshqa shaxslardan ushbu Siyosat tamoyillariga rioya qilishlarini kutadi. Tegishli talablar shartnoma shartlarida, xarid tartib-taomillarida va boshqa amaldagi ichki hujjatlarda aks ettirilishi lozim.

1.2.4. Siyosat Aviakompaniyaning operatsion faoliyati mavjud bo‘lgan barcha yurisdiksiyalarda qo‘llaniladi. Amaldagi milliy qonunchilik yuqoriroq standartlarni belgilagan hollarda, Aviakompaniya unga amal qiladi.

1.3. Havolalar

1.3.1. Normativ havolalar

1.3.1.1. Aviakompaniya inson huquqlari sohasidagi o‘z faoliyatini yo‘lga qo‘yishda quyidagi xalqaro standartlar va milliy qonunchilik normalariga tayanadi.

1.3.1.2. Xalqaro tamoyillar va standartlar

Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi, BMT Bosh Assambleyasining 1948-yil 10-dekabrda 217 A (III)-sonli rezolyutsiyasi bilan qabul qilingan;

BMTning Tadbirkorlik faoliyati va inson huquqlari bo‘yicha qo‘llanmasi, BMTning Inson huquqlari bo‘yicha kengashining 2011-yil 16-iyundagi A/HRC/RES/17/4-sonli rezolyutsiyasi bilan ma’qullangan;

IHTT Kengashi tomonidan 2018-yil 31-mayda tasdiqlangan Mas’uliyatli biznes yuritish uchun zarur darajadagi tekshiruvlar bo‘yicha IHTT qo‘llanmasi;

XMTning Mehnat sohasidagi asosiy tamoyillar va huquqlar to‘g‘risidagi deklaratsiyasi, Xalqaro mehnat konferensiyasi tomonidan 1998-yil 18-iyunda qabul qilingan, 2002 va 2022-yillardagi o‘zgartirishlar bilan;

BMTning Global kelishuvi, BMT Bosh kotibi tashabbusi bilan 2000-yil 26-iyulda ta’sis etilgan;

BMTning Nogironlar huquqlari to‘g‘risidagi konvensiyasi, BMT Bosh Assambleyasining 2006-yil 13-dekabrda A/RES/61/106-sonli rezolyutsiyasi bilan qabul qilingan, 2008-yil 3-maydan kuchga kirgan;

IATAning Odam savdosiga qarshi kurashish bo‘yicha qo‘llanmasi: Aviakompaniyalar uchun amaliy qo‘llanma, 2020-y.

1.3.1.3. O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi

O‘zbekiston Respublikasining qonunlari

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, 2023-yil 30-apreldagi referendumda qabul qilingan.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 22-iyundagi “Inson huquqlari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasining Milliy strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ-6012-son Farmoni.

O‘zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi, O‘zbekiston Respublikasining 2022-yil 28-oktyabrdagi O‘RQ-798-sonli Qonuni bilan tasdiqlangan.

O‘zbekiston Respublikasining 1993-yil 6-maydagi “Mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi 839-XII-sonli Qonuni, O‘zbekiston Respublikasining 2016-yil 22-sentyabrdagi O‘RQ-410-sonli Qonuni bilan tasdiqlangan yangi tahrirda.

O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-iyuldagi “Shaxsga doir ma’lumotlar to‘g‘risida”gi O‘RQ-547-sonli Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 15-oktyabrdagi “Nogironligi bo‘lgan shaxslarning huquqlari to‘g‘risida”gi O‘RQ-641-sonli Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-sentyabrdagi “Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risida”gi O‘RQ-562-sonli Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 6-dekabrdagi “Kasaba uyushmalari to‘g‘risida”gi O‘RQ-588-sonli Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasining 1996-yil 26-apreldagi “Iste’molchilarning huquqlarini himoya qilish to‘g‘risida”gi 221-I-sonli Qonuni.

O‘zbekiston Respublikasining “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi Qonuni, 2017-yil 11-sentyabrdagi O‘RQ-445-sonli Qonun bilan tasdiqlangan yangi tahrirda.

O‘zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘RQ-419-sonli Qonuni.

Sohaviy va ichki normativ hujjatlar

O‘zbekiston Respublikasining Havo kodeksi, 1993-yil 7-mayda qabul qilingan, rasmiy e’lon qilingan kundan — 1993-yil 26-iyundan kuchga kiritilgan.

O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2005-yil 5-dekabrda 1529-son bilan ro‘yxatga olingan, O‘zbekiston Respublikasi Parvozlari xavfsizligini nazorat qilish davlat inspeksiyasi boshlig‘ining 2005-yil 19-oktyabrdagi 129-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasining “Yo‘lovchilar va bagajni havo transportida tashishning umumiy qoidalari” (O‘zR AQ-195) aviatsiya qoidalari.

O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 26.10.2007-yilda 1733-son bilan ro‘yxatga olingan, Parvozlari xavfsizligini nazorat qilish davlat inspeksiyasi boshlig‘ining 2007-yil 20-sentyabrdagi 145-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasi fuqaro aviatsiyasi havo kemalari bortkuzatuvchilari ishini tashkil etish qoidalari” nomli aviatsiya qoidalari (O‘zR AQ-95).

“Uzbekistan Airways” AJning Korporativ odob-axloq kodeksi “Uzbekistan Airways” AJ Boshqaruvining 2025-yil 3-fevraldagi 79-sonli qarori bilan tasdiqlangan.

1.3.2. O‘zaro havola beriladigan hujjatlar.

1.3.2.1. Mazkur Siyosat “Uzbekistan Airways” AJning xodimlarni boshqarish, mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, xaridlar, yo‘lovchilarga xizmat ko‘rsatish, shaxsga doir ma’lumotlarni himoya qilish, ishbilarmonlik odob-axloqi, komplayens-nazorat va murojaatlarni ko‘rib chiqish sohasidagi amaldagi ichki hujjatlari bilan o‘zaro bog‘liqlikda qo‘llaniladi.

1.4. Atamalar, ta’riflar va qabul qilingan qisqartmalar

1.4.1. Atamalar va ta’riflar

Aviakompaniya – “Uzbekistan Airways” AJ va uning mazkur Siyosat tatbiq etiladigan sho‘ba tashkilotlari.

Ishbilarmon hamkor – Aviakompaniya bilan shartnomaviy, tijoriy yoki boshqa ishbilarmonlik munosabatlarida bo‘lgan yetkazib beruvchi, pudratchi, agent, maslahatchi, qo‘shma korxona yoxud boshqa tashkilot yoki jismoniy shaxs.

Bolalar mehnati – O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va davlatning xalqaro majburiyatlari bilan belgilangan ishga qabul qilish uchun eng kichik yoshga to‘lmagan shaxslarning mehnati, shuningdek, voyaga yetmaganlarning sog‘lig‘iga, xavfsizligiga, axloqiy kamol topishiga zarar yetkazishi yoki ta‘lim olishiga to‘sqinlik qilishi mumkin bo‘lgan mehnat.

Kamsitish – jinsi, yoshi, nogironligi, irqi, millati, etnik kelib chiqishi, tili, dini, fuqaroligi, oilaviy ahvoli, siyosiy e‘tiqodi yoxud boshqa alomatiga ko‘ra teng muomala yoki teng imkoniyatlar tamoyilining buzilishiga olib keladigan har qanday asossiz farqlash, istisno qilish, cheklash yoki afzallik berish.

Inson huquqlariga rioya etilishini tegishli darajada tekshirish – inson huquqlariga amaldagi yoki ehtimoliy salbiy ta‘sirni aniqlash, baholash, oldini olish, minimallashtirish, monitoring qilish va bartaraf etish, shuningdek, buzilgan huquqlarni tiklash bo‘yicha choralar ko‘rish bo‘yicha uzluksiz jarayon.

Manfaatdor tomonlar – faoliyati, qarorlari, mahsulotlari yoki xizmatlari manfaatlariga ta‘sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan jismoniy va yuridik shaxslar, shaxslar guruhlar yoki tashkilotlar, shu jumladan xodimlar, yo‘lovchilar, mijozlar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar, ishbilarmon hamkorlar, aksiyadorlar, davlat organlari va jamoat tashkilotlari.

Ariza beruvchi – inson huquqlarining yoki mazkur Siyosatning ular bilan bog‘liq talablarining taxminiy buzilishi to‘g‘risida murojaat, ariza yoki shikoyat bergan shaxs.

Daxldor shaxs – huquqlari, erkinliklari yoki qonuniy manfaatlariga Aviakompaniyaning faoliyati, mahsulotlari, xizmatlari yoki ishbilarmonlik munosabatlari ta‘sir qilishi mumkin bo‘lgan yoxud ta‘sir qilgan jismoniy shaxs.

Inklyuzivlik – barcha xodimlar, yo‘lovchilar va boshqa manfaatdor tomonlarning shaxsiy xususiyatlaridan qat‘i nazar, asossiz to‘siqlar yoki cheklovlarisiz Aviakompaniya faoliyatida teng ishtirok etishini ta‘minlaydigan shart-sharoitlarni yaratish.

Mijoz – Aviakompaniya xizmatlaridan foydalanadigan yoxud xizmatlarni sotib olish, tashish, xizmat ko‘rsatish yoki boshqa faoliyat turlari munosabati bilan u bilan o‘zaro hamkorlik qiladigan jismoniy yoki yuridik shaxs.

Maxfiylik – murojaatlarda, tekshiruv natijalarida va inson huquqlariga rioya etilishi masalalarini ko‘rib chiqish bilan bog‘liq boshqa materiallarda mavjud bo‘lgan axborotdan ariza beruvchilar va jarayonning boshqa ishtirokchilari huquqlarini himoya qilish uchun zarur hajmda cheklangan holda foydalanishni ta‘minlash.

To‘g‘rilash choralari - aniqlangan qoidabuzarliklarni bartaraf etish, ularning qayta yuzaga kelish xavfini kamaytirish, nomuvofiqlik sabablarini bartaraf etish va ichki boshqaruv jarayonlarini takomillashtirishga qaratilgan harakatlar.

Murojaatlar va shikoyatlar mexanizmi - xodimlar, yo‘lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa manfaatdor tomonlar inson huquqlari yoki ushbu Siyosatning boshqa talablari buzilganligi haqida xavfsiz xabar berishlari mumkin bo‘lgan tartib-qoidalar, kanallar va vositalar majmui.

Javob berish va tiklash choralari - qonun hujjatlari va ichki hujjatlarda nazarda tutilgan hollarda qoidabuzarlikni to‘xtatish, uning oqibatlarini kamaytirish, qoidabuzarlik sabablarini bartaraf etish, buzilgan huquqlarni tiklash va huquqiy himoya vositalarini taqdim etish bo‘yicha Aviakompaniyaning harakatlari.

Monitoring - inson huquqlari buzilishining oldini olish, kamaytirish va bartaraf etish uchun Aviakompaniya tomonidan ko‘rilayotgan chora-tadbirlarning samaradorligini tizimli kuzatish, tahlil qilish va baholash.

Inson huquqlariga salbiy ta‘sir - insonning xalqaro e‘tirof etilgan huquq va erkinliklaridan foydalanish imkoniyatini cheklashga, buzishga yoki mahrum etishga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo‘lgan harakat yoki harakatsizlik.

Nogironligi bo‘lgan yo‘lovchilar va harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilar - nogironligi, yoshi, sog‘lig‘ining holati yoki boshqa holatlar tufayli havo transporti xizmatlaridan foydalanishda qo‘shimcha yordam yoki xizmat ko‘rsatishning maxsus shartlariga muhtoj bo‘lgan yo‘lovchilar.

Shaxsga doir ma‘lumotlar - bevosita yoki bilvosita belgilangan yoxud belgilanayotgan jismoniy shaxsga taalluqli bo‘lgan, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq qayta ishlanadigan har qanday axborot.

Pudratchi - shartnoma asosida Aviakompaniya uchun ishlarni bajaruvchi yoki xizmatlar ko‘rsatuvchi yuridik yoki jismoniy shaxs.

Yetkazib beruvchi - Aviakompaniya faoliyatini ta‘minlash uchun tovarlar, uskunalar, materiallar yoki boshqa resurslarni yetkazib beruvchi yuridik yoki jismoniy shaxs.

Potensial salbiy ta‘sir - bu hali sodir bo‘lmagan, ammo Aviakompaniyaning faoliyati, qarorlari, mahsulotlari, xizmatlari yoki ishbilarmonlik munosabatlari natijasida yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan inson huquqlari buzilishi xavfi.

Inson huquqlari - jinsi, irqi, millati, tili, dini, ijtimoiy mavqei va boshqa belgilaridan qat‘i nazar, har bir insonga tug‘ilganidan boshlab tegishli bo‘lgan huquq va erkinliklar, shu jumladan fuqarolik, siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy huquqlar.

Majburiy mehnat - jazolanish tahdidi ostida shaxsdan bajarilishi talab qilinadigan va ushbu shaxs ixtiyoriy ravishda rozi bo‘lmagan har qanday ish yoki xizmat.

Tazyiq - insonning qadr-qimmatini kamsituvchi, haqoratli, dushmanlik, qo‘rqitish yoki xavfli muhitni yaratadigan nomaqbul xatti-harakat, harakat yoki bayonot.

Teng imkoniyatlar - barcha shaxslarga ishga joylashish, ta‘lim olish, kasbiy rivojlanish, xizmat bo‘yicha ko‘tarilish, xizmatlar va boshqa imkoniyatlardan kamsitishsiz teng foydalanish imkoniyatini berishni nazarda tutuvchi tamoyil.

Inson huquqlari buzilishi xavfi - Aviakompaniyaning faoliyati, mahsulotlari, xizmatlari yoki ishbilarmonlik munosabatlari inson huquqlariga haqiqiy yoki potensial salbiy ta‘sir ko‘rsatishi ehtimoli.

Zamonaviy qullik - bu insonni ekspluatatsiya qilishning har qanday shakli, jumladan, majburiy mehnat, qarzдорlik, odam savdosi, majburiy nikoh va boshqa amaliyotlar bo‘lib, bunda shaxs o‘z mehnati yoki hayotini boshqarish erkinligidan mahrum bo‘ladi.

Odam savdosi - odamni qo‘rqitish, kuch ishlatish, majburlash, o‘g‘irlash, firibgarlik, aldash, hokimiyatni yoki zaif ahvolni suiiste‘mol qilish yoxud ekspluatatsiya qilish maqsadida sotib olish yo‘li bilan yollash, tashish, topshirish, yashirish yoki olish.

Inson huquqlarini hurmat qilish - Aviakompaniyaning inson huquqlari buzilishidan qochish, o‘z faoliyatining salbiy ta‘sirining oldini olish va kamaytirish, shuningdek, agar bunday ta‘sir yuzaga kelgan bo‘lsa, uning oqibatlarini bartaraf etish choralarini ko‘rish majburiyati.

Zaif guruhlar - yoshi, nogironligi, sog‘lig‘ining holati, ijtimoiy ahvoli, migratsiya maqomi, jinsi, homiladorlik, bandligi yoki boshqa holatlar tufayli o‘z huquqlari buzilishi xavfi yuqori bo‘lgan va qo‘shimcha himoyaga muhtoj shaxslar yoki shaxslar guruhlari.

Haqiqiy salbiy ta‘sir - inson huquqlarining allaqachon buzilganligi yoki inson huquqlariga salbiy ta‘sir amalga oshirilgan vaziyat.

Yetkazib berish zanjiri - Aviakompaniya faoliyati bilan bog‘liq bo‘lgan tovarlarni yetkazib berish, ishlarni bajarish yoki xizmatlar ko‘rsatishni ta‘minlovchi yetkazib beruvchilar, pudratchilar, subpudratchilar va boshqa ishtirokchilar majmui.

1.4.2. Qisqartmalar

AJ - aksiyadorlik jamiyati.

ESG - ekologik, ijtimoiy jihatlar va korporativ boshqaruv.

IATA - Xalqaro havo transporti assotsiatsiyasi.

XMT - Xalqaro mehnat tashkiloti.

BMT - Birlashgan Millatlar Tashkiloti.

2. SIYOSATNING MAQSAD VA VAZIFALARI

2.1. Aviakompaniyaning inson huquqlari sohasidagi maqsadi.

2.1.1. Aviakompaniyaning inson huquqlari sohasidagi maqsadi xodimlar, yo‘lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va huquqlari Aviakompaniya faoliyati bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin bo‘lgan boshqa manfaatdor tomonlarga nisbatan hurmatli, kamsitmaydigan va mas‘uliyatli yondashuvni ta‘minlashdir.

2.1.2. Aviakompaniya inson huquqlariga mumkin bo‘lgan salbiy ta‘sirlarning oldini olishga, tegishli xavf-xatarlarni o‘z vaqtida aniqlash va kamaytirishga, shuningdek murojaatlar va shikoyatlarni ko‘rib chiqish mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatini ta‘minlashga intiladi.

2.2. Aviakompaniyaning inson huquqlari sohasidagi vazifalari.

2.2.1. Ko‘rsatilgan maqsadga erishish uchun Aviakompaniya quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

2.2.1.1. O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga va inson huquqlari sohasidagi amaldagi xalqaro tamoyillarga rioya etish;

2.2.1.2. Kamsitmaslik, teng imkoniyatlar, hurmat va inklyuzivlik tamoyillarini ta‘minlash;

2.2.1.3. Kompaniya xodimlari uchun xavfsiz va munosib mehnat sharoitlarini ta‘minlash;

2.2.1.4. Majburiy mehnat, bolalar mehnati, zamonaviy qullik va odam savdosi xavfining oldini olish;

2.2.1.5. Yo‘lovchilarning, shu jumladan nogironligi bo‘lgan va harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilarning huquq va ehtiyojlarini hisobga olish;

2.2.1.6. Xodimlar, yo‘lovchilar va boshqa manfaatdor tomonlarning shaxsiy ma‘lumotlari himoyasini ta‘minlash;

2.2.1.7. Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va ishbilarmon hamkorlar bilan o‘zaro munosabatlarda inson huquqlarini hurmat qilish tamoyillarini hisobga olish;

2.2.1.8. Inson huquqlarining ehtimoliy buzilishi masalalari bo‘yicha murojaatlar va shikoyatlar berishning qulay kanallarini ta‘minlash;

2.2.1.9. Xodimlarning inson huquqlari va mas‘uliyatli biznes yuritish tamoyillari haqidagi xabardorligini oshirish;

2.2.1.10. Inson huquqlari buzilishi xavfini aniqlash, baholash va kamaytirish bo‘yicha ichki jarayonlarni takomillashtirish.

3. INSON HUQUQLARI SOHASIDAGI ASOSIY TAMOYILLAR

3.1. Ushbu bo‘limning ustuvor yo‘nalishlari Aviakompaniya faoliyatining xususiyati, aviatsiya sohasining o‘ziga xos xususiyatlari va operatsion faoliyat, ta‘minot zanjiri va ishbilarmonlik munosabatlarida inson huquqlariga ehtimoliy ta‘sirini hisobga olgan holda belgilangan. Ko‘rsatilgan tamoyillarni amalga oshirishning aniq mexanizmlari Aviakompaniyaning ichki tartib-qoidalari, dasturlari va boshqa hujjatlarida mustahkamlanadi.

Aviakompaniya quyidagi tamoyillarga amal qiladi:

3.1.1. Kamsitmaslik, teng imkoniyatlar va inklyuzivlik. Aviakompaniya xodimlar, ishga nomzodlar, yo‘lovchilar va boshqa manfaatdor tomonlarga nisbatan teng munosabat, kamsitmaslik va teng imkoniyatlar tamoyillariga amal qiladi. Aviakompaniya jinsi, yoshi, millati, etnik kelib chiqishi, tili, dini, nogironligi, oilaviy ahvoli yoki qonunchilik bilan himoyalangan boshqa belgilar bo‘yicha kamsitishga yo‘l qo‘ymaydi. Aviakompaniya hurmat va adolatli munosabatga asoslangan inklyuziv ish muhitini shakllantirishga intiladi.

3.1.2. Mehnat standartlari va mehnat xavfsizligi. Aviakompaniya amaldagi qonunchilik, xalqaro mehnat standartlari va amaldagi aviatsiya talablariga muvofiq xodimlarga xavfsiz va sog‘lom mehnat sharoitlarini ta‘minlaydi. Aviakompaniya xodimlarning hayoti, sog‘lig‘i va farovonligini saqlashga yordam beradigan ish muhitini yaratishga intiladi. Mehnatni muhofaza qilish, mehnat va dam olish tartibiga rioya qilish, xodimlarning kasbiy tayyorgarligi va kompetensiyalarini rivojlantirish, shuningdek, xodimlarning xavfsizligi va salomatligi bilan bog‘liq xavflarni aniqlash, baholash va oldini olish masalalariga alohida e‘tibor qaratilmoqda.

3.1.3. Uyushmalar erkinligi va ijtimoiy muloqot. Aviakompaniya xodimlarning uyushish erkinligi, o‘z manfaatlarini ifodalash va amaldagi qonunchilik talablariga muvofiq jamoaviy muzokaralar olib borish huquqini hurmat qiladi. Aviakompaniya ochiq va konstruktiv ijtimoiy muloqotning muhimligini tan oladi hamda mehnat munosabatlari, mehnat sharoitlari va xodimlarning manfaatlariga ta‘sir qiluvchi boshqa masalalar bo‘yicha xodimlar vakillari va kasaba uyushmalari bilan samarali hamkorlikni qo‘llab-quvvatlashga intiladi.

3.1.4. Majburiy va bolalar mehnatini taqiqlash. Aviakompaniya o‘z faoliyati doirasida majburiy, majburiy, majburiy, qul yoki bolalar mehnatidan har qanday shaklda foydalanishga yo‘l qo‘ymaydi hamda mehnat munosabatlari va xodimlar huquqlarini himoya qilish sohasidagi amaldagi qonunchilik talablariga rioya qiladi. Aviakompaniya yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa biznes hamkorlaridan ushbu tamoyilga rioya etilishini kutadi hamda tanlov, baholash va kontragentlar bilan o‘zaro aloqalarning tegishli tartib-qoidalari doirasida tegishli xavf-xatarlarni hisobga oladi.

3.1.5. Zamonaviy qullik va odam savdosi xavflarining oldini olish. Aviakompaniya o‘z faoliyati va ishbilarmonlik munosabatlarida zamonaviy qullik yoki odam savdosi bilan bog‘liq ekspluatatsiya shakllarida ishtirok etishga yo‘l qo‘ymaydi. Aviatsiya sohasining o‘ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda, Aviakompaniya xodimlarni odam savdosining ehtimoliy belgilari, mas‘ul shaxslarga ma‘lumot berish tartibi va vakolatli organlar bilan o‘zaro hamkorlik qilish masalalari bo‘yicha belgilangan tartibda o‘qitishi va xabardor qilishi mumkin.

3.1.6. Nogironligi bo‘lgan yo‘lovchilar va harakati cheklangan yo‘lovchilar huquqlari. Aviakompaniya amaldagi qonunchilik, aviatsiya talablari va Aviakompaniyaning ichki tartib-qoidalariga muvofiq aviatashuvlarni tashkil etishda nogironligi bo‘lgan yo‘lovchilar va harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilarning ehtiyojlarini hisobga olishga, jumladan, hamrohlik qilish, chiqish va tushishda yordam berishga, shuningdek, maxsus xizmatlar ko‘rsatishga intiladi.

3.1.7. Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va ishbilarmon hamkorlardan kutilayotgan natijalar. Aviakompaniya yetkazib beruvchilar, pudratchilar va biznes hamkorlardan amaldagi qonunchilik va ushbu Siyosat tamoyillariga rioya qilishni, jumladan, inson huquqlarini hurmat qilish, xavfsiz mehnat sharoitlarini ta‘minlash, kamsitish, majburiy va bolalar mehnatiga yo‘l qo‘ymaslikni kutadi. Ko‘rsatib o‘tilgan kutilmalar shartnoma shartlarida, xarid qilish tartib-taomillarida, yetkazib

beruvchilarning so'rovnomalarida, baholash tartib-taomillarida va faoliyatning xususiyati hamda tavakkalchilik darajasini hisobga olgan holda tuzatish tadbirlarida aks ettirilishi lozim.

3.1.8. Shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish. Aviakompaniya xodimlar, yo'lovchilar, mijozlar va biznes hamkorlarning shaxsiy ma'lumotlarini faqat belgilangan maqsadlarga erishish uchun zarur bo'lgan hajmda qonuniy, vijdonan va xavfsiz tarzda to'plash va qayta ishlashni ta'minlaydi. Guruhning har bir yuridik shaxsi shaxsiy ma'lumotlarning maxfiyligi va himoyasi bo'yicha qonunchilik va ichki hujjatlar talablariga rioya etilishini mustaqil ravishda ta'minlaydi.

3.1.9. Murojaatlarni ko'rib chiqish mexanizmidan foydalanish. Aviakompaniya xodimlar, yo'lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa manfaatdor tomonlarga Aviakompaniya faoliyati bilan bog'liq inson huquqlarining ehtimoliy buzilishi masalalari bo'yicha murojaatlarni yuborishning qulay va tushunarli kanallaridan foydalanish imkoniyatini ta'minlaydi. Aviakompaniya kelib tushgan murojaatlarning ichki hujjatlar talablariga muvofiq ko'rib chiqilishini ta'minlaydi va taxmin qilinayotgan qoidabuzarliklar haqida vijdonan xabar bergan yoki ularni ko'rib chiqishga ko'maklashayotgan shaxslarga nisbatan ta'qib, kamsitish yoki boshqa salbiy oqibatlarning har qanday shakllariga yo'l qo'ymaydi.

3.1.10. Korrupsiyaga nisbatan toqatsizlik. Aviakompaniya korrupsiya, firibgarlik, vakolatlarni suiiste'mol qilish, manfaatlar to'qnashuvi va inson huquqlarini buzish, kamsitish yoki adolatsiz munosabatga olib kelishi mumkin bo'lgan boshqa insofsiz xatti-harakatlarga mutlaqo murosasizlik tamoyiliga amal qiladi.

3.1.10.1. Aviakompaniya:

Kadrlar bo'yicha qarorlarning adolatlilik va shaffofligini ta'minlaydi;

favoritizm, nepotizm va shaxsiy manfaatdorlik asosida qaror qabul qilishga yo'l qo'ymaydi;

Manfaatlar to'qnashuvini o'z vaqtida ochib berishni talab qiladi;

Belgilangan kanallar orqali qoidabuzarliklar haqida xabar berish imkoniyatini beradi;

Ehtimoliy qoidabuzarliklar haqida vijdonan xabar bergan shaxslarni ta'qib va salbiy oqibatlardan himoya qilishni ta'minlaydi.

3.1.10.2. Korrupsiyaviy huquqbuzarliklarning oldini olish, aniqlash va ko'rib chiqish tartibi korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati, manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizom va Aviakompaniyaning boshqa ichki hujjatlari bilan belgilanadi.

4. INSON HUQUQLARIGA RIOYA ETILISHINI LOZIM DARAJADA TEKSHIRISH

4.1. Tegishli tekshirishga umumiy yondashuv.

4.1.1. Ushbu bo‘lim Aviakompaniyaning o‘z faoliyati, ta‘minot zanjiri va ishbilarmonlik munosabatlarida inson huquqlariga haqiqiy va potensial salbiy ta‘sirni aniqlash, baholash, oldini olish, kamaytirish va bartaraf etishga bo‘lgan umumiy yondashuvini belgilaydi.

4.1.2. Aviakompaniya inson huquqlariga rioya qilishni uzluksiz jarayon deb biladi va faoliyati va tashqi muhitdagi o‘zgarishlarni hisobga olgan holda o‘z yondashuvlarini vaqti-vaqti bilan qayta ko‘rib chiqadi. Inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirish Aviakompaniya faoliyatining xususiyati, qonunchilik talablari, xalqaro tamoyillar va manfaatdor tomonlarning kutilmalarini hisobga olgan holda amalga oshiriladi.

4.1.3. Javob choralari belgilashda Aviakompaniya o‘zining salbiy ta‘sirga jalb etilish xususiyatini hisobga oladi. Agar Aviakompaniya salbiy ta‘sirni keltirib chiqargan yoki uning yuzaga kelishiga ko‘maklashgan bo‘lsa, u bunday ta‘sirni to‘xtatish va buzilgan huquqlarni tiklash choralari ko‘radi. Agar salbiy ta‘sir bevosita Aviakompaniya faoliyati, mahsuloti yoki xizmatlari bilan ishbilarmonlik munosabatlari orqali bog‘liq bo‘lsa, Aviakompaniya uning oldini olish yoki kamaytirish uchun mavjud ta‘sir choralaridan foydalanadi.

4.1.4. Inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirishning umumiy sikli quyidagi bosqichlarni o‘z ichiga oladi:

4.1.4.1. Xavflarni aniqlash - Aviakompaniya faoliyati, uning ta‘minot zanjiri va ishbilarmonlik munosabatlari bilan bog‘liq inson huquqlariga potensial va haqiqiy salbiy ta‘sirni aniqlash;

4.1.4.2. Xavflarni baholash va ustuvorlashtirish - yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan ta‘sirning og‘irligi, uning yuzaga kelish ehtimoli va Aviakompaniyaning jalb etilganlik darajasini hisobga olgan holda aniqlangan xavflarni tahlil qilish;

4.1.4.3. Xavflarning oldini olish va kamaytirish choralari - aniqlangan xavflarning oldini olish, kamaytirish yoki bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish;

4.1.4.4. Chora-tadbirlar samaradorligini monitoring qilish va baholash - qabul qilingan chora-tadbirlarning natijadorligini va ularning inson huquqlariga salbiy ta‘sirini kamaytirish qobiliyatini muntazam ravishda baholash;

4.1.4.5. Buzilgan huquqlarni tiklash - aniqlangan qoidabuzarliklar oqibatlarini bartaraf etish va murojaatlarni ko‘rib chiqish hamda huquqlarni tiklashning tegishli mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatini ta‘minlash choralari ko‘rish;

4.1.4.6. Hisobot berish va yondashuvlarni qayta ko‘rib chiqish - inson huquqlari sohasidagi yondashuvlar va faoliyat natijalari to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni oshkor qilish, shuningdek, olingan tajriba va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari asosida lozim darajada tekshirish jarayonlarini takomillashtirish.

4.1.5. Hisobot, shaffoflik va Siyosatni qayta ko‘rib chiqish masalalari ushbu Siyosatning 7-bo‘limi bilan tartibga solinadi.

4.2. Inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirishga kompleks yondashuv.

4.2.1. Aviakompaniya inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirish uchun kompleks yondashuvni qo‘llaydi, bu inson huquqlari buzilishining haqiqiy yoki potensial xavflari yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan faoliyatning asosiy yo‘nalishlarini qamrab oladi.

4.2.2. Tegishli tekshiruv quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

4.2.2.1. Xodimlar - mehnat huquqlari, mehnat sharoitlari, ish vaqti, mehnatni muhofaza qilish, teng imkoniyatlar, kamsitmaslik, tazyiqlardan himoya qilish.

4.2.2.2. Yo‘lovchilar va mijozlar - xavfsiz va hurmatli xizmat ko‘rsatish, xizmatlardan kamsitmasdan foydalanish, murojaatlarni ko‘rib chiqish.

4.2.2.3. Nogironligi bo‘lgan va harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilar - xizmatlardan foydalanish imkoniyati, yordam, hurmat bilan munosabatda bo‘lish, kamsitishlarning yo‘qligi.

4.2.2.4. Uchuvchilar tarkibi, bortkuzatuvchilar, texnik va yer usti xizmatlari - mehnat xavfsizligi, salomatlik, charchoq, o‘qitish, ish sharoitlari.

4.2.2.5. Yetkazib beruvchilar va pudratchilar - majburiy va bolalar mehnatini taqiqlash, mehnatni muhofaza qilish, kamsitmaslik, mehnat huquqlariga rioya qilish.

4.2.2.6. Aviatsiya xavfsizligi - yo‘lovchilar bilan o‘zaro munosabatlarda aviatsiya xavfsizligi tartib-qoidalariga rioya qilish, shu jumladan ko‘zdan kechirish, hujjatlarni tekshirish, qo‘nish va boshqa xavfsizlik choralari.

4.2.2.7. Yuk operatsiyalari - yuk operatsiyalarida xavfsizlik talablariga rioya qilish, xodimlarning mehnat sharoitlari, pudratchilar bilan o‘zaro hamkorlik, odam savdosining ehtimoliy xavflari.

4.2.2.8. Shaxsiy ma’lumotlar - xodimlar, yo‘lovchilar, mijozlar va biznes hamkorlarning ma’lumotlarini himoya qilish.

4.2.2.9. Murojaatlar va shikoyatlar - xabar berishning ochiq kanallari, xolisona ko‘rib chiqish, ariza beruvchilarni himoya qilish.

4.2.3. Aviakompaniya o‘z faoliyatida ham, yetkazib beruvchilar, pudratchilar, ishbilarmon hamkorlar va boshqa bog‘liq jarayonlar orqali ham inson huquqlarining buzilishi xavfi yuzaga kelishi mumkinligini hisobga oladi.

4.3. Inson huquqlari buzilishi xavfini aniqlash.

4.3.1. Aviakompaniya o‘zining operatsion faoliyati, ta’minot zanjiri va ishbilarmonlik munosabatlari bilan bog‘liq ichki va tashqi axborot manbalarini tahlil qilish asosida inson huquqlariga salbiy ta’sir ko‘rsatishning haqiqiy va potensial xavflarini aniqlaydi.

4.3.2. Xavflarni aniqlash manbalariga quyidagilar kiradi:

4.3.2.1. Xodimlar, yo‘lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa manfaatdor tomonlarning murojaatlari va shikoyatlari;

4.3.2.2. Mehnatni muhofaza qilish, ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va mehnat sharoitlari bo‘yicha ma’lumotlar;

4.3.2.3. Ichki tekshiruvlar, xizmat tekshiruvlari va ichki jarayonlarni baholash natijalari;

4.3.2.4. Yo‘lovchilarning xizmatlardan foydalanish imkoniyati, teng munosabat va xizmat ko‘rsatish sifati masalalari bo‘yicha murojaatlari;

4.3.2.5. Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va ishbilarmon hamkorlar to‘g‘risidagi ma’lumotlar;

4.3.2.6. Xarid qilish tartib-taomillari, so‘rovnomalar va yetkazib beruvchilarni baholash natijalari;

4.3.2.7. Qonunchilik, xalqaro standartlar va sohaviy talablardagi o‘zgarishlar;

4.3.2.8. Yangi yo‘nalishlar, xizmatlar, loyihalar yoki ishbilarmonlik munosabatlarini yo‘lga qo‘yish;

4.3.2.9. O‘qitish, tekshirish va bo‘linmalar bilan o‘zaro hamkorlik natijalari bo‘yicha qayta aloqa o‘rnatish;

4.3.2.10. Xodimlar, xodimlarning vakillari va manfaatdor tomonlar bilan maslahatlashuvlar, so‘rovlar, uchrashuvlar va boshqa teskari aloqalar natijalari.

4.3.3. Xavflarni aniqlashda Aviakompaniya nafaqat o‘z faoliyati uchun mumkin bo‘lgan oqibatlarini, balki eng avvalo odamlarga: xodimlar, yo‘lovchilar, pudratchilar, yetkazib beruvchilar xodimlari va boshqa ta’sirlangan shaxslarga mumkin bo‘lgan ta’sirni hisobga oladi.

4.4. Xavflarni baholash va ustuvorlik berish.

4.4.1. Inson huquqlari buzilishi xavfini baholash xodimlar, yo‘lovchilar, pudratchilar, yetkazib beruvchilar xodimlari va boshqa ta’sirlangan shaxslarga ehtimoliy ta’sirning xususiyati va jiddiyligini hisobga olgan holda amalga oshiriladi.

4.4.2. Xatarlarni baholashda quyidagi mezonlar inobatga olinadi:

4.4.2.1. Ta’sirning jiddiyligi - xavf hayot, sog‘liq, xavfsizlik, mehnat huquqlari, teng muomala huquqi, xizmatlardan foydalanish yoki insonning boshqa huquqlariga ta’sir qilishi mumkinligi baholanadi.

4.4.2.2. Ta’sir ko‘lami - tegishli xavf ta’siriga tushishi mumkin bo‘lgan shaxslar yoki shaxslar guruhlar soni baholanadi.

4.4.2.3. Tiklanish imkoniyati - buzilish oqibatlarini bartaraf etish va jabrlangan shaxsning holatini tiklash imkoniyati baholanadi.

4.4.2.4. Ehtimollik - Aviakompaniya faoliyatining xususiyati, amaldagi nazorat choralari va mavjud ma’lumotlarni hisobga olgan holda xavf yuzaga kelishi ehtimoli baholanadi.

4.4.2.5. Zaif guruhlariga ta’sir - xavf bolalar, nogironligi bo‘lgan shaxslar, harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilar, homilador ayollar, vaqtinchalik xodimlar yoki zaif ahvolda bo‘lgan boshqa shaxslarga ta’sir qilishi mumkinligi baholanadi.

4.4.2.6. Aviakompaniyaning tavakkalchilik bilan bog‘liqligi - tavakkalchilik Aviakompaniyaning o‘z faoliyati bilan bog‘liq yoki yetkazib beruvchi, pudratchi, ishbilarmon hamkor yoki boshqa aloqador tomon faoliyati natijasida yuzaga kelganligi baholanadi.

4.4.2.7. Amaldagi ogohlantirish va nazorat choralari - amaldagi tartib-taomillar, o‘qitish, shartnoma talablari, nazorat mexanizmlari, murojaatlar berish kanallari va xavfni oldini olish va kamaytirishga qaratilgan boshqa chora-tadbirlarning mavjudligi va samaradorligi baholanadi.

4.4.3. Ustuvorlik insonga eng jiddiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan xavflarga beriladi. Bunday xavf-xatarlar, hatto ularning yuzaga kelish ehtimoli past deb baholangan hollarda ham birinchi navbatda ko‘rib chiqiladi.

4.5. Xavflarning oldini olish va kamaytirish choralari.

4.5.1. Xavflarni baholash natijalariga ko‘ra, Aviakompaniya inson huquqlariga salbiy ta’sir xavfining oldini olish, kamaytirish va bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlarni belgilaydi.

4.5.2. Bunday choralari quyidagilarni o‘z ichiga olishi mumkin:

4.5.2.1. Ichki tartib-qoidalar, yo‘riqnomalar va dasturlarni yangilash;

4.5.2.2. Xodimlarni inson huquqlari, kamsitmaslik, mehnatni muhofaza qilish, shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish va murojaatlar berish tartibi bo‘yicha o‘qitish va xabardor qilish;

4.5.2.3. Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va biznes hamkorlar bilan tuzilgan shartnomalarga inson huquqlari sohasidagi talablarni kiritish;

4.5.2.4. Faoliyat xususiyati va xavf darajasini hisobga olgan holda yetkazib beruvchilarni baholash va tekshirish;

4.5.2.5. Tuzatish choralari ishlab chiqish va amalga oshirish;

4.5.2.6. Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik talablariga rioya etilishi ustidan nazoratni kuchaytirish;

4.5.2.7. Yo‘lovchilarga xizmat ko‘rsatish jarayonlarini takomillashtirish;

4.5.2.8. Aviatsiya tashuvlarini tashkil etishda nogironligi bo‘lgan yo‘lovchilar va harakatlanish imkoniyati cheklangan yo‘lovchilar ehtiyojlarini hisobga olish;

4.5.2.9. Odam savdosining ehtimoliy xavf-xatarlari va mas’ul shaxslarga ma’lumot berish tartibi to‘g‘risida xodimlarning xabardorligini oshirish;

4.5.2.10. Kamsitish, tengsiz munosabat yoki mehnat huquqlarini buzish xavfini tug‘dirishi mumkin bo‘lgan jarayonlarni qayta ko‘rib chiqish.

4.5.3. Aviakompaniya xavflarni erta bosqichda aniqlash va oldini olishga, ular yuzaga kelganda esa ehtimoliy ta’sirni kamaytirishga va bunday vaziyatlarning takrorlanishini oldini olishga qaratilgan choralarni ko‘rishga intiladi.

4.6. Chora-tadbirlar samaradorligini monitoring qilish va nazorat qilish.

4.6.1. Aviakompaniya inson huquqlari buzilishi xavfining oldini olish va kamaytirish uchun ko‘rilayotgan chora-tadbirlar samaradorligini monitoring qiladi va nazorat qiladi.

4.6.2. Buning uchun quyidagilardan foydalanish mumkin:

4.6.2.1. Inson huquqlari buzilishi xavfi reyestri;

4.6.2.2. Murojaatlar va shikoyatlar jurnali;

4.6.2.3. Tarkibiy bo‘linmalarning hisobotlari;

4.6.2.4. Ichki tekshiruvlar natijalari;

4.6.2.5. Mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha ma‘lumotlar;

4.6.2.6. Yetkazib beruvchilar va pudratchilarni tekshirish natijalari;

4.6.2.7. Tuzatish chora-tadbirlarining bajarilishi to‘g‘risidagi ma‘lumotlar;

4.6.2.8. Xodimlarni o‘qitish ko‘rsatkichlari;

4.6.2.9. Yo‘lovchilarning qulaylik, kamsitmaslik va xizmat ko‘rsatish sifati masalalari bo‘yicha murojaatlari.

4.6.3. Aviakompaniya vaqti-vaqti bilan ko‘rilgan chora-tadbirlar yetarli va samarali ekanligini tahlil qiladi. Zarur hollarda chora-tadbirlar qayta ko‘rib chiqiladi, to‘ldiriladi yoki kuchaytiriladi.

4.7. Javob berish va tiklash choralari.

4.7.1. Inson huquqlari buzilishi yoki inson huquqlariga salbiy ta’sir tasdiqlanganda, Aviakompaniya qoidabuzarlikni to‘xtatish, uning sabablarini bartaraf etish va ta’sirlangan shaxslar uchun oqibatlarini kamaytirishga qaratilgan choralarni ko‘radi.

4.7.2. Bunday choralar quyidagilarni o‘z ichiga olishi mumkin:

4.7.2.1. Murojaat, shikoyat yoki ehtimoliy qoidabuzarlik aniqlangan vaziyatni qayta ko‘rib chiqish;

4.7.2.2. Buzilish yoki salbiy ta’sirga olib kelgan sabablarni bartaraf etish;

4.7.2.3. Tegishli shaxsga ko‘rib chiqish natijalari bo‘yicha zarur ma‘lumot, tushuntirish yoki javob berish;

Yo‘lovchini tashish, chiqarish, tushirish yoki kuzatib borishni tashkil etishda unga zarur yordam ko‘rsatish;

4.7.2.4. Xavfsiz bo‘lmagan mehnat sharoitlarini yoki xodimlar uchun xavf tug‘diradigan boshqa omillarni bartaraf etish;

4.7.2.5. Ichki tartib-qoidalar, yo‘riqnomalar yoki jarayonlarni o‘zgartirish;

4.7.2.6. Xodimlarni qo‘shimcha o‘qitish;

4.7.2.7. Qonunchilik va ichki hujjatlarga muvofiq asoslar mavjud bo‘lganda intizomiy choralar ko‘rish;

4.7.2.8. Yetkazib beruvchi, pudratchi yoki ishbilarmon hamkor tomonidan tuzatish rejasini ishlab chiqish va bajarish;

4.7.2.9. Qonun hujjatlari va Aviakompaniyaning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa choralar.

4.7.3. Agar qoidabuzarlik yetkazib beruvchi, pudratchi yoki biznes hamkor bilan bog‘liq bo‘lsa, Aviakompaniya tuzatish rejasini ishlab chiqish va bajarishni talab qilishi mumkin. Jiddiy yoki takroriy qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, Aviakompaniya hamkorlik shartlarini qayta ko‘rib chiqish huquqiga ega.

4.7.4. Aviakompaniya inson huquqlarining ehtimoliy buzilishi haqida vijdonan xabar bergan shaxslarga nisbatan ta’qib, bosim yoki boshqa salbiy oqibatlarga yo‘l qo‘ymaydi va bunday shaxslarni ichki hujjatlarda belgilangan tartibda himoya qilish choralarni ko‘radi.

5. MUROJAATLAR VA SHIKOYATLAR MEXANIZMI

5.1. Murojaatlarni berish va ko‘rib chiqish tartibi.

5.1.1. Aviakompaniya inson huquqlarining ehtimoliy buzilishi masalalari bo‘yicha murojaatlar va xabarlar berish uchun mavjud kanallarni nazarda tutadi. Murojaatlar mexanizmi inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirish tizimining bir qismi bo‘lib, yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan xavf-xatarlarni o‘z vaqtida aniqlash, xabarlarni ko‘rib chiqish va zarur javob choralarini belgilash imkonini beradi.

5.1.2. Murojaatlar xodimlar, ishga nomzodlar, yo‘lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar, ishbilarmon hamkorlar va huquqlari Aviakompaniya, uning xodimlari, yetkazib beruvchilar, pudratchilar yoki ishbilarmon hamkorlar faoliyati bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin bo‘lgan boshqa shaxslar tomonidan berilishi mumkin. Murojaatlar kamsitish, tengsiz muomala, tazyiq, mehnat huquqlari buzilishi, mehnatni muhofaza qilish talablari, yo‘lovchilar huquqlari, xizmatlardan foydalanish imkoniyati, shaxsiy ma‘lumotlarni himoya qilish, shuningdek, yetkazib beruvchilar, pudratchilar, majburiy yoki bolalar mehnati, ekspluatatsiya, odam savdosi va inson huquqlari sohasidagi boshqa masalalar bilan bog‘liq xavf-xatarlar bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin.

5.1.3. Murojaatlar Aviakompaniyaning rasmiy veb-saytidagi “Biz bilan aloqa” bo‘limida joylashtirilgan elektron shakl, yagona ishonch telefoni, AJ Kasaba uyushmasi qo‘mitasi orqali, shuningdek, Aviakompaniyaning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa usullar orqali yuborilishi mumkin. Mavjud murojaat kanallari haqidagi dolzarb ma‘lumotlar kompaniyaning rasmiy veb-saytida joylashtiriladi.

5.1.4. Aviakompaniya maxfiylikni ta‘minlash, murojaatlarni xolisona va o‘z vaqtida ko‘rib chiqish, ariza beruvchilarning shaxsiy ma‘lumotlarini himoya qilish, ehtimoliy qoidabuzarlik haqida vijdonan xabar bergan shaxslarni ta‘qib qilishga yo‘l qo‘ymaslik, shuningdek, qoidabuzarlik tasdiqlangan taqdirda tuzatish choralarini ko‘rish choralarini ko‘radi.

5.1.5. Murojaatlarni topshirish, ro‘yxatga olish va ko‘rib chiqish tartibi, ko‘rib chiqish muddatlari, mas‘ul bo‘linmalar, javob choralari va ijroni nazorat qilish tartibi Aviakompaniyaning mumkin bo‘lgan qoidabuzarliklar to‘g‘risidagi murojaatlar va xabarlarni ko‘rib chiqishni tartibga soluvchi alohida ichki hujjati bilan belgilanadi.

6. MAS'ULIYATNI TAQSIMLASH

6.1. Javobgarlikni taqsimlashning umumiy tamoyillari.

6.1.1. Ushbu Siyosatni amalga oshirish Aviakompaniyaning amaldagi korporativ boshqaruv tizimi doirasida, boshqaruv organlari, rahbariyat va tarkibiy bo'linmalar o'rtasida o'z vakolatlari doirasida mas'uliyatni taqsimlash orqali amalga oshiriladi.

6.1.2. Aviakompaniya inson huquqlariga rioya qilish masalalarini xodimlarni boshqarish, xarid qilish faoliyati, mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi, yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, parvozlar xavfsizligi va aviatsiya xavfsizligini ta'minlash, ichki nazorat, shuningdek, ishbilarmon hamkorlar va ijtimoiy hamkorlar, shu jumladan xodimlar vakillari va kasaba uyushmalari tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlikning tegishli jarayonlariga integratsiya qilishga intiladi.

6.1.3. Boshqaruv organlari va tarkibiy bo'linmalarining vazifalari

Kuzatuv kengashi - o'z vakolati doirasida Aviakompaniyaning inson huquqlari sohasidagi yondashuvini amalga oshirish ustidan umumiy nazoratni amalga oshiradi; barqaror rivojlanish, xavflarni boshqarish va ichki nazorat masalalarini ko'rib chiqish doirasida inson huquqlari buzilishining jiddiy xavflarini va ushbu Siyosatni amalga oshirish natijalarini ko'rib chiqadi.

Boshqaruv - ushbu Siyosatning Aviakompaniya faoliyatiga joriy etilishini ta'minlaydi, zarur ichki hujjatlar va chora-tadbirlarni tasdiqlaydi, jiddiy xavf-xatarlar va inson huquqlari buzilishi holatlarini ko'rib chiqadi, shuningdek, tegishli choralar ko'rilishini nazorat qiladi.

Boshqaruv raisi - ushbu Siyosatning amalga oshirilishi uchun umumiy ijro etuvchi javobgarlikni o'z zimmasiga oladi, tarkibiy bo'linmalar o'rtasida vakolatlarni taqsimlashni va zarur tashkiliy, kadrlar va moliyaviy resurslarni ajratishni ta'minlaydi.

Boshqaruv raisining mutasaddi o'rinbosari - faoliyatning biriktirilgan yo'nalishlari bo'yicha ushbu Siyosatning amalga oshirilishini muvofiqlashtiradi, mas'ul bo'linmalarining o'zaro hamkorligini ta'minlaydi va muhim masalalarni Boshqaruv raisi ko'rib chiqishi uchun taqdim etadi.

Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi - ushbu Siyosatning egasi hisoblanadi; uni joriy etish va dolzarblashtirishni ta'minlaydi; mas'ul tarkibiy bo'linmalar faoliyatini muvofiqlashtiradi; xodimlarni o'qitishni tashkil etadi; ushbu Siyosatning bajarilishini monitoring qiladi, xodimlarning murojaatlarini o'z vakolati doirasida ko'rib chiqadi va tegishli hisobotlarni tayyorlaydi.

ESG tamoyillarini joriy etish bo'limi - ushbu Siyosatni amalga oshirish va yangilashda uslubiy yordam ko'rsatadi, inson huquqlari sohasidagi xalqaro tamoyillar va eng yaxshi amaliyotlarni joriy etishga ko'maklashadi, inson huquqlari buzilishi xavfini baholashda, shuningdek, nomoliyaviy hisobot va boshqa ommaviy ma'lumotlarni oshkor etishda ishtirok etadi.

Kasaba uyushmasi qo'mitasi — xodimlarning mehnat va ijtimoiy-iqtisodiy huquqlari hamda qonuniy manfaatlarini ifodalaydi va himoya qiladi, ijtimoiy muloqotda, maslahatlashuvlarda va mehnat munosabatlari, mehnat sharoitlari va uni muhofaza qilish bilan bog'liq masalalarni muhokama qilishda, shuningdek, xodimlarning murojaatlarini ko'rib chiqishda hamda ularning mehnat va ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlariga daxldor qarorlarni tayyorlashda qonun hujjatlarida, jamoa shartnomasida va boshqa kelishuvlarda nazarda tutilgan vakolatlar doirasida ishtirok etadi.

Yuridik boshqarma - ushbu Siyosat va u bilan bog'liq ichki hujjatlarning huquqiy ekspertizasini ta'minlaydi; tarkibiy bo'linmalarga inson huquqlariga rioya etish masalalari bo'yicha maslahatlar beradi; shartnoma qoidalarini ishlab chiqishda va o'z vakolatlari doirasida murojaatlarni ko'rib chiqishda ishtirok etadi.

Xaridlar departamenti - inson huquqlari sohasidagi qo'llaniladigan talablarni xarid hujjatlari va shartnomalarga kiritadi; yetkazib beruvchilar va pudratchilarni tekshirishda, tegishli xavf-xatarlarni baholashda va tuzatish tadbirlarining bajarilishini nazorat qilishda ishtirok etadi.

Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi bo'limi - xodimlarning xavfsizligi va salomatligi bilan bog'liq xavflarni aniqlaydi va baholaydi; profilaktika tadbirlarini, o'quv mashg'ulotlarini va baxtsiz hodisalarni tekshirishni tashkil etadi, mehnatni muhofaza qilish talablariga rioya etilishini nazorat qiladi.

Parvozlar xavfsizligi va sifatni ta'minlash boshqarmasi - parvozlar xavfsizligi va aviatsiya xavfsizligini ta'minlash, xodimlarni o'qitishni tashkil etish, belgilangan tartib-qoidalarini qo'llash va yo'lovchilar bilan o'zaro hamkorlik qilishda inson huquqlari masalalarini hisobga oladi.

Shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish uchun mas'ul bo'linma - xodimlar, yo'lovchilar, mijozlar va ishbiarmon hamkorlarning shaxsiy ma'lumotlarini to'plash, qayta ishlash, saqlash, uzatish va himoya qilish talablariga rioya etilishini ta'minlaydi.

Ichki audit - ushbu Siyosatni amalga oshirish qismida xatarlarni boshqarish va ichki nazorat tizimining samaradorligini mustaqil baholashni amalga oshiradi va zarur hollarda inson huquqlariga rioya etilishi bilan bog'liq alohida jarayonlarni tekshiradi.

Kuzatuv kengashi huzuridagi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat xizmati va Komplayens-nazorat xizmati - ushbu Siyosatning inson huquqlari buzilishi bilan bog'liq komplayens-tavakkalchiliklarning oldini olish, aniqlash va minimallashtirish bo'yicha amalga oshirilishini uslubiy va nazorat jihatidan qo'llab-quvvatlaydi; tegishli xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda ishtirok etadi, eng xavfli jarayonlar va ishbiarmon hamkorlar bilan o'zaro hamkorlikning komplayens-monitoringini amalga oshiradi, kontragentlarning ishonchliligini tekshirishda, tegishli shartnoma talablarini ishlab chiqish va ularning bajarilishini nazorat qilishda ishtirok etadi; belgilangan axborot kanallarining ishlashini ta'minlaydi va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan qoidabuzarliklar to'g'risidagi xabarlarni ko'rib chiqishda, shuningdek, o'z vakolatlari doirasida ichki tekshiruvlar va tekshiruvlarni o'tkazishda ishtirok etadi; tuzatish tadbirlarining bajarilishini nazorat qiladi, xodimlarni o'qitish va xabardor qilishda ishtirok etadi, mas'ul tarkibiy bo'linmalar bilan hamkorlik qiladi hamda rahbariyatni jiddiy xavf-xatarlar va aniqlangan qoidabuzarliklar to'g'risida xabardor qiladi; komplayens-nazorat tizimini va inson huquqlari buzilishining oldini olish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha takliflar kiritadi.

Tarkibiy bo'linmalar rahbarlari - o'z faoliyat yo'nalishlari doirasida ushbu Siyosatga rioya etilishini ta'minlaydi; aniqlangan xavf-xatarlar va qoidabuzarliklar to'g'risida o'z vaqtida xabar beradi; ularni baholashda ishtirok etadi va tasdiqlangan tuzatish chora-tadbirlarining bajarilishini ta'minlaydi.

Aviakompaniya xodimlari - ushbu Siyosat qoidalariga rioya qiladilar, boshqa shaxslarning huquqlari va qadr-qimmatini hurmat qiladilar, ko'zda tutilgan ta'limdan o'tadilar va o'zlariga ma'lum bo'lgan ehtimoliy qoidabuzarliklar haqida belgilangan kanallar orqali xabar beradilar.

Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va biznes hamkorlar - amaldagi qonunchilik va ushbu Siyosat tamoyillariga rioya qilishlari, inson huquqlari buzilishiga yo'l qo'ymasliklari, tekshiruvlar o'tkazishda zarur ma'lumotlarni taqdim etishlari va kelishilgan tuzatish choralari bajarishlari shart.

6.2. Siyosatni amalga oshirishni muvofiqlashtirish.

6.2.1. Ushbu Siyosatning amalga oshirilishini Siyosat egasi bo'lgan Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi muvofiqlashtiradi. Xodimlar bilan ishlash boshqarmasi tegishli tarkibiy bo'linmalarining o'zaro hamkorligini, Siyosatning amalga oshirilishi to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash va jamlashni, hisobotlarni tayyorlashni va ularni davriy ravishda qayta ko'rib chiqishni tashkil etadi.

6.2.2. Tegishli tarkibiy bo'linmalar inson huquqlari buzilishi xavfini aniqlash, baholash va monitoring qilishda ishtirok etadi, ularning oldini olish va kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqadi va amalga oshiradi, tegishli murojaatlarni ko'rib chiqadi hamda o'z vakolatlari doirasida Xodimlar bilan ishlash boshqarmasiga zarur ma'lumotlarni taqdim etadi.

6.2.3. ESG tamoyillarini joriy etish bo'limi inson huquqlariga rioya etilishini lozim darajada tekshirish, tegishli xavf-xatarlarni baholash, chora-tadbirlarni belgilash, ko'rsatkichlar monitoringini olib borish va nomoliyaviy hisobotlarni tayyorlash bo'yicha yondashuvlarni ishlab chiqish va takomillashtirishda uslubiy yordam ko'rsatadi.

6.2.4. Kasaba uyushmasi qo'mitasi ushbu Siyosatni xodimlarning mehnat huquqlari va qonuniy manfaatlariga daxldor masalalar bo'yicha amalga oshirishda ishtirok etadi hamda o'z vakolatlari doirasida ularni ifodalaydi va himoya qiladi. Kasaba uyushmasi qo'mitasi ijtimoiy muloqotda, maslahatlashuvlarda va xodimlarning mehnat va ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlariga daxldor qarorlarni muhokama qilishda ishtirok etadi, xodimlarning murojaatlarini ko'rib chiqishga

ko‘maklashadi hamda ushbu Siyosatning qoidalari va amalga oshirish mexanizmlarini takomillashtirish bo‘yicha takliflar kiritishga haqli.

7. O‘QITISH VA XABARDOR QILISH

7.1. Xodimlarni o‘qitish.

7.1.1. Aviakompaniya xodimlarni ushbu Siyosat qoidalari to‘g‘risida xabardor qiladi va bajariladigan vazifalarning xususiyati, javobgarlik darajasi va inson huquqlariga mumkin bo‘lgan ta‘sirni hisobga olgan holda inson huquqlarini hurmat qilish masalalari bo‘yicha o‘qitishni tashkil etadi.

7.1.2. O‘qitish va xabardor qilish ushbu Siyosat tamoyillarining yagona tushunchasini shakllantirishga, inson huquqlari buzilishi xavflarining oldini olishga va ehtimoliy xavflar yoki qoidabuzarliklar aniqlanganda harakat qilish tartibini tushunishga qaratilgan.

7.1.3. Faoliyati inson huquqlariga ta‘sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan xodimlar va rahbarlar, shu jumladan xodimlarni boshqarish, xaridlar, mehnatni muhofaza qilish, parvozlar xavfsizligi, aviatsiya xavfsizligi, yo‘lovchilarga xizmat ko‘rsatish, yerda xizmat ko‘rsatish, yuk operatsiyalari, shaxsiy ma‘lumotlarni himoya qilish hamda yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan o‘zaro hamkorlik bilan bog‘liq bo‘lgan xodimlar va rahbarlar uchun ustuvor ravishda o‘qitish o‘tkaziladi.

7.1.4. O‘qitish hurmat va teng munosabat, kamsitmaslik, teng imkoniyatlar, mehnatni muhofaza qilish, yo‘lovchilar huquqlari, xizmatlardan foydalanish imkoniyati, shaxsiy ma‘lumotlarni himoya qilish, murojaat qilish tartibi, ekspluatatsiya, majburiy mehnat va odam savdosi xavflarining oldini olish, shuningdek, yetkazib beruvchilar va pudratchilarga qo‘yiladigan talablarni qamrab olishi mumkin.

7.2. Xodimlar va boshqa manfaatdor tomonlarni xabardor qilish.

7.2.1. Ushbu Siyosat haqidagi ma‘lumotlar xodimlarga ichki aloqa kanallari orqali yetkaziladi. Zarur hollarda, Siyosatning asosiy qoidalari yetkazib beruvchilar, pudratchilar, biznes hamkorlar va boshqa manfaatdor tomonlarga yetkazilishi mumkin.

7.2.2. O‘qitish tartibi, davriyligi, maqsadli guruhlar va shakllari Aviakompaniyaning ichki hujjatlari va rejalari bilan belgilanadi. O‘qitish natijalari ushbu Siyosatning amalga oshirilishini monitoring qilishda hisobga olinishi mumkin.

8. HISOBOT VA SHAFFOFLIK

8.1. Hisobot.

8.1.1. Aviakompaniya ichki hujjatlarda belgilangan tartibda ushbu Siyosatning amalga oshirilishi to'g'risidagi ma'lumotlarni hisobga olish, tahlil qilish va davriy ravishda taqdim etishni ta'minlaydi.

8.1.2. Inson huquqlari masalalari bo'yicha hisobotlar aniqlangan xavf-xatarlar, kelib tushgan murojaatlar, ko'rilgan choralar, tuzatish harakatlarining bajarilishi, xodimlarni o'qitish, yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan o'zaro hamkorlik, shuningdek ko'rilayotgan choralar samaradorligini nazorat qilish natijalari to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olishi mumkin.

8.1.3. Ushbu Siyosatning amalga oshirilishi to'g'risidagi yig'ma ma'lumotlar Boshqaruvga yiliga kamida bir marta taqdim etiladi. Ko'rsatilgan ma'lumotlarni tayyorlash, kelishish va taqdim etish tartibi Aviakompaniyaning ichki hujjatlari bilan belgilanadi. Muhim xavf-xatarlar, inson huquqlariga salbiy ta'sir ko'rsatishning tasdiqlangan holatlari va muhim tuzatish choralari to'g'risidagi axborot Kuzatuv kengashiga uning vakolatlari doirasida ko'rib chiqish uchun taqdim etilishi mumkin.

8.2. Shaffoflik.

8.2.1. Aviakompaniya ushbu Siyosatni xodimlarga, shuningdek, zarur hollarda yetkazib beruvchilar, pudratchilar, biznes hamkorlar va boshqa manfaatdor tomonlarga yetkazish orqali inson huquqlariga rioya etishga yondashuvining shaffofligini ta'minlaydi.

8.2.2. Tasdiqlangandan so'ng, ushbu Siyosat Aviakompaniyaning korporativ veb-saytiga joylashtiriladi.

8.2.3. Ma'lumotlarni oshkor qilishda Aviakompaniya shaxsiy ma'lumotlar, tijorat siri va qonun bilan qo'riqlanadigan boshqa ma'lumotlar to'g'risidagi qonun hujjatlari talablariga rioya qiladi. Axborotni oshkor etish ariza beruvchilar, xodimlar, yo'lovchilar, yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa shaxslarning huquqlarini buzmasligi kerak.

9. SIYOSATGA RIOYA QILISH UCHUN JAVOBGARLIK

9.1. Aviakompaniya tarkibiy bo'linmalarining xodimlari va rahbarlari o'z lavozim majburiyatlari doirasida ushbu Siyosat talablariga rioya etilishi uchun javobgardirlar.

9.2. Siyosat talablarining buzilishi Kompaniyaning ichki hujjatlariga va O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq ko'rib chiqiladi. Qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda belgilangan tartibda intizomiy va boshqa ta'sir choralari qo'llanilishi mumkin.

9.3. Tarkibiy bo'linmalar rahbarlari Siyosat talablarini xodimlarga yetkazish, ularni tegishli jarayonlarga joriy etish va aniqlangan qoidabuzarliklar bo'yicha o'z vaqtida choralar ko'rish uchun javobgardirlar.

9.4. Siyosat talablarining ehtimoliy buzilishi haqida vijdonan xabar bergan xodimlar va boshqa shaxslarga nisbatan javob choralari qo'llashga yo'l qo'yilmaydi.

XIB boshlig'i

D.R. Kirakosyan